

**SINTEZA obiectivelor și propunerilor
asupra proiectului de lege pentru modificarea unor acte normative (Legea nr. 200/2010 privind regimul străinilor în
Republica Moldova, articolul 333 și articolul 334 ale Codului Contravențional al Republicii Moldova nr.218/2008)**

Nr.d/o	Denumirea instituției	Conținutul obiectivelor și propunerilor/recomandărilor	Argumentarea autorului proiectului
1.	<p>Ministerul Finanțelor (scrisoarea nr.15-06/368 din 27.04.2020)</p>	<p>Ministerul Finanțelor, la indicația Cancelariei de Stat nr.18-23-3228 din 10 aprilie 2020, a examinat proiectul de hotărâre al Guvernului privind aprobarea proiectului de lege pentru modificarea unor acte normative (număr unic 270/MAI/2020) și comunică următoarele.</p> <p>1) În conformitate cu art.42 alin.(5) din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative, după adoptarea, aprobarea sau emiterea actului normativ, denumirea se completează cu un număr de ordine, ca element de identificare, la care se adaugă anul în care a fost adoptat, aprobat sau emis acesta.</p> <p>Astfel, la art.I textul ”Legea nr.200 din 16.07.2010” urmează a fi substituit cu textul ”Legea nr.200/2010”.</p> <p>2) Actualmente art.32 alin.(2) și art.33 lit.f) din Legea nr.200/2010 privind regimul străinilor în Republica Moldova stabilesc că atât pentru acordarea dreptului de ședere provizorie, cât și pentru prelungirea acestui drept străinul trebuie să facă dovada asigurării medicale.</p> <p>Prin proiect se propune ca străinul să nu mai prezinte dovada asigurării medicale la etapa solicitării prelungirii dreptului de ședere provizorie, fără a fi</p>	<p>1. Se acceptă.</p> <p>2. Prevederea privind obligația străinului de a prezenta dovada asigurării medicale obligatorii la solicitarea documentării cu permis de ședere a fost exclusă din proiect întrucât la data de 09.07 a.c. Parlamentul a adoptat proiectul legii pentru modificarea unor acte</p>

argumentate careva argumente în acest sens în nota informativă.

Astfel, menționăm că potrivit art.9 din Legea nr.1585/1998 cu privire la asigurarea obligatorie de asistență medicală, ”(1) Străinii specificați la art.2 alin.(1) lit.a)-f) din Legea nr.274/2011 privind integrarea străinilor în Republica Moldova, încadrați în muncă în Republica Moldova în baza unui contract individual de muncă, străinii titulari ai dreptului de ședere permanentă în Republica Moldova, precum și beneficiarii de protecție internațională au aceleași drepturi și obligații în domeniul asigurării obligatorii de asistență medicală ca și cetățenii Republicii Moldova, în conformitate cu legislația în vigoare, dacă tratatele internaționale nu prevăd altfel.

(2) Străinii cărora li s-a acordat dreptul de ședere provizorie pe teritoriul Republicii Moldova pentru reîntregirea familiei, pentru studii, pentru activități umanitare sau religioase au obligația de a se asigura în mod individual, achitând prima de asigurare obligatorie de asistență medicală similar cetățenilor Republicii Moldova care achită prima de asigurare stabilită în sumă fixă, dacă tratatele internaționale nu prevăd altfel.

(3) Statutul de persoană asigurată și drepturile de asigurare se suspendă odată cu anulara/revocarea dreptului de ședere în Republica Moldova, încetarea/anulara statutului de apatrid sau a formei de protecție, în conformitate cu legislația în vigoare.”

normative (nr.106), în care, la Articolul IV punctul 3 se regăsește prevederea respectivă.

(2) Excluderea prezentării dovezii de asigurare medicală în procesul de documentare (pentru obținerea permisului de ședere în scopul reîntregirii familiei, la muncă studii ș.a.) nu exclude obligația străinului de asigurare medicală și dreptul acestuia la asistență medicală.

Totodată, legislația în vigoare stabilește că în unele cazuri asigurarea obligatorie de asistență medicală este oferită străinilor de către stat. Astfel, potrivit art.13 alin.(3) din Legea nr.274/2011 privind integrarea străinilor în Republica Moldova, pentru beneficiarii protecției internaționale sau azilului politic incluși într-un program de integrare, prima de asigurare obligatorie de asistență medicală este oferită de către stat în perioada desfășurării programului.

Astfel, având în vedere cele expuse și ținând cont de faptul că nu au fost prezentate careva argumente în acest sens în nota informativă, considerăm că propunerea privind excluderea obligativității prezentării de către străin a dovezii asigurării medicale la etapa solicitării prelungirii dreptului de ședere provizorie urmează a fi examinată suplimentar.

3) La art.43⁴ alin.(1) lit.e) se propune de stabilit perioada, care se va lua în calcul la determinarea salariului mediu lunar în cadrul persoanei juridice solicitante. Or, salariul mediu ar putea varia lunar, fapt care va crea impedimente la stabilirea corectitudinii indicării salariului lunar în proiectul contractului individual de muncă al străinului.

Totodată, urmează a fi examinat faptul dacă modificarea propusă la art.43⁴ alin.(1) lit.e) urmează să se conțină și la art.43⁴ alin.(3) lit.b) în cazul solicitării prelungirii dreptului de ședere provizorie în scop de muncă a străinului.

3. Se acceptă parțial.
Propunerea respectivă a fost coordonată cu MSMPS și mediul de afaceri pe platforma Consiliului Economic și în rezultat se va expune în altă redacție. Lit. e) alin. (2) art. 43² va avea următorul cuprins:
„e) copia contractului individual de muncă, întocmit conform prevederilor Titlului III al Codului Muncii al Republicii Moldova

		<p>4) Potrivit art.62 alin.(1) di n Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative, modificarea actului normativ constă în schimbarea oficială a textului actului, inclusiv a dispozițiilor finale sau tranzitorii, realizată prin modificări, excluderi sau completări ale unor părți din text.</p> <p>Prin urmare, la art.II textul ”și completările” urmează a fi exclus.</p>	<p>nr.153/2003. Contractul individual de muncă își produce efectele din data emiterii deciziei privind acordarea dreptului de ședere în scop de muncă.”. În textul Legii, cuvintele: ”proiectul contractului individual de muncă” se substituie cu cuvintele „copia contractului individual de muncă”.</p> <p>4. Se acceptă.</p>
2.	<p>Agencia Servicii Publice (scrisoarea nr. 01/2735 din 30.04.2020)</p>	<p>Agencia Servicii Publice susține proiectul, cu următoarele propuneri:</p> <p>1. La pct.2, cuvintele „cu titlu” urmează să fie excluse, în conformitate cu prevederile Legii nr. 75/2015 cu privire la locuințe.</p> <p>2. La pct. 4, cuvintele „caziera judiciar” urmează a fi substituite cu cuvintele „certificatul cazierului judiciar”, în corespundere cu prevederile Legii 200/2010 privind regimul străinilor în Republica Moldova în care se conțin deja cuvintele „certificatul cazierului judiciar”.</p>	<p>1.Se acceptă.</p> <p>2. Se acceptă.</p>
3.	<p>Ministerul Justitiei (scrisoarea nr.04/3435 din 04.05.2020)</p>	<p>Cu referire la solicitarea Cancelariei de stat nr. 18-23-3228 din 10 aprilie 2020, privind examinarea proiectului de lege pentru modificarea unor acte normative (<i>Legea privind regimul juridic al străinilor în Republica Moldova nr. 200/2010 și Codul</i></p>	

Contravențional nr. 218/2008), înregistrat cu numărul unic 270/MAI/2020, comunicăm următoarele.

1. Modificările propuse prin proiectul dat urmează a fi revizuite sub aspectul analizei practicii internaționale referitor la excluderea asigurării medicale în cazul prelungirii dreptului de ședere provizorie, cât și completării notei informative (a se vedea argumentele referitor la modificarea art. 33 din Legea nr. 200/2010). Or, potrivit art. 71 alin. (4) din *Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative*, la interpretarea actului normativ se ține cont de nota informativă care a însoțit proiectul actului normativ respectiv și de alte documente care permit identificarea voinței autorității publice care a adoptat, a aprobat sau a emis actul normativ. Astfel, nota informativă la proiect trebuie să reflecte raționamentele ce justifică fiecare soluție juridică propusă în proiect.

Mai mult, modificarea propusă la art. 33 se va revizui și sub aspectul excluderii caracterului discriminatoriu în raport cu cetățenii ce solicită acordarea sau prelungirea dreptului de ședere provizorie în scop de muncă (art. 43³, 43⁶), în lipsa unor justificări obiective (temeinice).

În lipsa unei justificări temeinice și precise bazate pe criterii obiective și raționamente solide privind tratarea diferită a persoanelor bazată pe criteriu de naționalitate constituie o premisă directă de admitere a încălcării drepturilor garantate de art. 16 din *Constituție* și art. 14 din *Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului*. În această ordine de idei, considerăm oportună

1. Prevederea privind obligația străinului de a prezenta dovada asigurării medicale obligatorii la solicitarea documentării cu permis de ședere a fost exclusă din proiect întrucât la data de 09.07 a.c. Parlamentul a adoptat proiectul legii pentru modificarea unor acte normative (nr.106), în care, la Articolul IV punctul 3 se regăsește prevederea respectivă. Excluderea prezentării dovezii de asigurare medicală în procesul de documentare (pentru obținerea permisului de ședere în scopul reîntregirii familiei, la muncă studii ș.a.) nu exclude obligația străinului de asigurare medicală și dreptul acestuia la asistență medicală.

reanalizarea propunerii date pentru a nu fi interpretată că, prin excluderea dovezii asigurării medicale străini vor fi scutiți de obligativitatea asigurării medicale. În acest sens, remarcăm că, potrivit articolului 19 alineatul (1) din *Constituție*, cetățenii străini și apatrizii au aceleași drepturi și îndatoriri ca și cetățenii Republicii Moldova, cu excepțiile stabilite de lege.

Totodată, articolul 36 din *Constituție* garantează tuturor persoanelor dreptul la ocrotirea sănătății, fără nici o distincție sau orice alt criteriu. Or, dreptul la ocrotirea sănătății este un drept fundamental care prin asigurarea sănătății oamenilor constituie o prioritate și un obiectiv esențial al sistemului de sănătate.

Articolul 17 din *Legea ocrotirii sănătății nr.411/1995* consfințește dreptul la asigurarea sănătății tuturor locuitorilor republicii, fără deosebire de naționalitate, rasă, sex, apartenență socială și religie, acesta fiind asigurat prin păstrarea fondului genetic al țării, prin crearea de condiții de viață și muncă, prin garantarea unei asistențe medicale calificate, acordate în conformitate cu exigențele medicinei moderne, precum și prin apărarea juridică a dreptului la ocrotirea sănătății și la repararea prejudiciului cauzat sănătății.

Astfel, datorită faptului că, asigurările obligatorii de asistență medicală funcționează în regim obligatoriu, consecința imediată este aceea că, plata contribuției de asigurări medicale este obligatorie, atât pentru persoanele fizice, cât și pentru cele juridice, în cuantumurile și la termenele prevăzute de *Legea nr. 1593/2002 cu privire la mărimea, modul și termenele*

În ceea ce privește aplicarea penalităților (în corespundere cu *Legea nr. 1593/2002*) și încasarea silită a primelor asigurării obligatorii medicale în cazul în care acestea nu sunt achitate, menționăm că autoritatea competentă pentru străini aplică sancțiuni pentru nerespectarea regimului de ședere, prevăzute în *Legea nr.200/2010* privind regimul străinilor în RM și Codul Contravențional nr.218/2008, iar aplicarea prevederilor legale ce țin de asistența medicală și/sau, asigurarea medicală (și achitarea primelor de asigurare) nu ține de competența autorității competente pentru străini. Dimpotrivă, verificarea persoanei în sistemul AOM tergiversează uneori procesul de documentare a străinilor.

de achitare a primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală.

În această ordine de idei, se va reține că, prin *obligarea străinilor* să contribuie la sistemul asigurărilor obligatorii medicale prin achitarea primei de asigurare obligatorie medicală în sumă fixă pentru anul de gestiune (articolul 9 din *Legea nr. 1585/1998*) ar surveni și un risc de aplicarea penalităților în corespundere cu *Legea 1593/2002*, cât și încasarea silită a primelor asigurării obligatorii medicale în cazul în care acestea nu sunt achitate.

Intr-o altă ordine de idei, modificarea dată se va revizui în coraport cu articolul 26 alineatul (3) din *Legea nr. 411/1995*, care prevede că calitatea de asigurat și drepturile de asigurare încetează odată cu anularea/revocarea dreptului de ședere în Republica Moldova, încetarea/anularea statutului de apatrid sau a formei de protecție, în conformitate cu legislația în vigoare.

Mai mult, considerăm neclar amendamentul dat, în contextul articolului 32 alineatul (2) al *Legii nr. 200/2010* care stabilește că, la acordarea dreptului de ședere provizorie, o condiție ar fi dovada asigurării medicale, iar prelungirea unui drept ar trebui efectuată în condiții similare cu acordarea dreptului dat.

În urma celor expuse, considerăm judicios completarea notei informative cu justificările necesare. Or, urmează a fi perfectat sistemul, în așa fel încât să fie înlăturate deficiențele care duc la tergiversarea examinării cererilor sollicitanților, fără a aduce atingere

În concluzie, menționăm că *achitarea primelor de asigurare medicală obligatorie* nu trebuie să constituie una din condițiile de documentare a străinilor cu permise de ședere, întrucât, în mod similar ar trebui să fie incluse și alte condiții obligatorii – dovada absolvirii treptei gimnaziale (Codul Educației prevede învățământ gimnazial obligatoriu), dovada achitării impozitelor ș.a. Solicitarea unor acte suplimentare ar împovăra și mai mult procedura de examinare și documentare a străinilor, or scopul propunerilor din proiectul de lege este altul – de a reduce la minim numărul de acte obligatorii și a termenului de examinare și documentare, pentru a spori și facilita accesul străinilor în RM, inclusiv pe piața muncii, potrivit indicației Prim ministrului în baza căreia a

	<p>la obligativitatea prezentării dovezii asigurării medicale.</p> <p>Concomitent, în cazul în care dovada asigurării medicale este efectuată ulterior prelungirii termenului de ședere provizorie, apare problema verificării, cât și acțiunilor ce urmează a fi întreprinse în cazul în care solicitantul de prelungire a dreptului de ședere provizorie a dobândit prelungirea și nu a achitat polița.</p> <p>Intr-o altă ordine de idei, remarcăm că asupra oportunității amendamentelor propuse, din perspectiva susținerii sau respingerii respectivei inițiative, urmează să se pronunțe Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale, potrivit atribuțiilor din domeniul de competență al acestuia.</p> <p>2. La art. II, privind modificările la <i>Codul contravențional</i>, alin. (4) propus spre completare în modul cum este formulat nu ține de obiectul de reglementare al art. 334 „încălcarea regulilor de plasare în câmpul muncii a cetățenilor străini sau a apatrizilor”, motiv pentru care acesta necesită a fi revizuit.</p> <p>3. Totodată, proiectul se va revizui prin prisma regulilor de tehnică legislativă, statuate în <i>Legea nr. 100/2017 și anume referințele la Legea privind regimul juridic al străinilor în Republica Moldova nr. 200/2010 și Codul contravențional nr. 218/2008</i> se vor expune ținând cont de prevederile art. 55 alin. (5) din <i>Legea precitată</i> astfel încât la indicarea datei de adoptare a actului normativ să se indice numărul de</p>	<p>fost elaborat proiectul. Suplimentar, menționăm că MSMPS, prin avizul expediat în scrisoarea nr. 10/2291 din 04.03.2020, susține integral propunerile proiectului, inclusiv în partea ce ține de excluderea prezentării dovezii de asigurare medicală obligatorie.</p> <p>2. Se acceptă, textul este expus în ordinea respectivă.</p> <p>3. Se acceptă.</p>
--	---	--

	<p>ordine, ca element de identificare, la care să se adauge anul în care a fost adoptat, aprobat sau emis acesta, fiind despărțite de o bară „/”.</p> <p>4. Izvorul publicării <i>actelor de referință</i> se va indica după următoarea formulă: (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, anul publicării, numărul Monitorului Oficial, numărul articolului).</p> <p>5. Întru respectarea rigorilor de tehnică legislativă, pe tot parcursul textului proiectului cuvântul „Articol” se va substitui cu abrevierea acestuia „Art.”.</p> <p>6. Cuvântul „sintagma” se va substitui cu cuvântul „textul”, în sensul în care cuvântul „textul” se folosește pentru individualizarea unor cuvinte și cifre, cuvinte și semne de punctuație, cifre și semne de punctuație, iar în celelalte cazuri, pentru formularea dispozițiilor de modificare și completare, se utilizează termenii „cuvântul”/, „cuvintele”.</p> <p>7. În sensul asigurării respectării limbajului actelor de modificare, cuvintele „se expune în următoarea redacție” se vor substitui cu cuvintele „va avea următorul cuprins”. Astfel, se va ține cont că, în cazul expunerii în redacție nouă a conținutului unui element structural sau a unei părți a acestuia, sau în cazul operațiunii de completare cu o nouă dispoziție se va utiliza sintagma „va avea următorul cuprins:”, urmată de redarea noului text.</p> <p>8. Pentru exprimarea normativă a intenției de scoatere din vigoare a unor prevederi, se vor utiliza cuvintele „se abrogă” și nu „se exclude”. Sintagma „se exclude”</p>	<p>4. Se acceptă.</p> <p>5. Se acceptă.</p> <p>6. Se acceptă.</p> <p>7. Se acceptă.</p> <p>8. Se acceptă.</p>
--	---	---

	<p>se utilizează doar în cazul excluderii unor cuvinte, sintagme, propoziții.</p> <p>9. Din dispozițiile de completare se vor exclude cuvintele „în final”, aceasta fiind regula generală privind completarea unei prevederi, în măsura în care nu se specifică după care cuvânt/cuvinte/element de structură se operează completarea.</p> <p>10. La art. 41 în contextul propunerii de completare a articolului cu alineatele (2) și (3), este necesar a atribui număr de ordine alineatului unic din articolul dat. Amendamentele se vor expune în ordinea consecutivă a elementelor structurale modificate.</p> <p>La art. II:</p> <p>11. Se va exclude cuvintele „și completarea”, întrucât accepțiunea cuvântului „modificarea” cuprinde și completarea actelor normative (a se vedea art. 62 din <i>Legea nr. 100/2017</i>).</p> <p>Se vor exclude cuvintele „și în continuare după text” ca fiind excedente.</p> <p>12. La art. III, referitor la intrarea în vigoare a prevederilor proiectului dat, se vor utiliza cuvintele „intră în vigoare la expirarea a” în loc de „intră în vigoare la”, urmate de perioada rezervată pentru intrarea în vigoare a actului sau se va indica exact data intrării în vigoare.</p>	<p>9. Se acceptă.</p> <p>10. Se acceptă.</p> <p>11. Se acceptă.</p> <p>12. Se acceptă.</p>
<p>4. Ministerul Economiei și Infrastructurii (scrisoarea nr. 04-390 din 27.05.2020)</p>	<p>Urmare examinării proiectului de hotărâre privind <i>aprobarea proiectului de lege pentru modificarea unor acte normative (număr unic 270/MAI/2020)</i>, în limita competențelor funcționale, comunică următoarele obiecții și propuneri.</p>	

La Articolul I. – Legea nr.200/2010 privind regimul străinilor în Republica Moldova:

1. Pct.1, din noțiunea „*autoritate competentă pentru străini*”, de exclus cuvintele „*precum și alte atribuții stabilite prin acte normative și tratate internaționale*”, în scopul respectării principiului predictibilității normei juridice.

De completat cu o normă nouă:

„noțiunea *„persoane cu funcții de conducere din cadrul unei persoane juridice cu activități în domeniul tehnologiei informației”* se expune în următoarea redacție:

„*persoane cu funcții de conducere din cadrul unei persoane juridice cu activități în domeniul tehnologiei informației* - străinii care se ocupă de gestionarea unei persoane juridice, a cărei activități sunt prevăzute la art.8 din Legea nr.77/2016 cu privire la parcurile pentru tehnologia informației sau a unui departament al acesteia și care sunt subordonați consiliului de administrație sau acționarilor”.

1. Nu se acceptă. Autoritatea competentă pentru străini este autoritatea publică specializată, misiunea căreia constă în implementarea politicilor de stat în domeniul gestionării proceselor de imigrare, prevenirea și combaterea șederii ilegale a străinilor în Republica Moldova, realizarea politicilor de stat în domeniul azilului și apatridiei, a integrării străinilor cu un drept de ședere în Republica Moldova, precum și a legislației naționale și a tratatelor internaționale relevante acestor domenii la care Republica Moldova este parte:(Acordul de Asociere RM-UE, Acordul de Liberalizare a regimului de vize, DCFTA, tratatele bilaterale conexe cu mobilitatea persoanelor.

recomandările Directivelor UJE ș.a).

În ceea ce privește modificarea noțiunii persoane cu funcții de conducere din cadrul unei persoane juridice cu activități în domeniul tehnologiei informație și alte modificări ce țin de reglementarea activității străinilor în domeniul IT, menționăm că în cadrul consultărilor publice cu mediul de afaceri a fost înaintată propunerea de a extinde sensul noțiunii respective asupra tuturor lucrătorilor străini în domeniul IT, prin exceptarea de la prevederile Legii nr.77/2016 cu privire la parcurile pentru tehnologia informației. Întrucât propunerea în cauză nu ține de subiectul proiectului supus avizării și pentru a nu distorsiona obiectivele proiectului, propunerile expuse în aviz

(inclusiv, de la pct.2, pct.3 și pct.4) ar putea constitui subiectul unui alt proiect de lege, cu consultarea prealabilă a tuturor părților cu atribuții în domeniu (MAEIE, ASP ș.a.).

2. După pct.2, de inclus o normă nouă, care prevede operarea modificărilor la lit.h), alin.(2) art.19 din Legea nr.200/2010, după cum urmează:

La lit.h) alin.(2) din articolul 19 cuvintele „rezident al unui parc pentru tehnologia informației” se exclud.” .
(Numerotarea punctelor urmează a fi modificată corespunzător).

Conform prevederilor Legii nr.200/2010, în prezent vize de lungă ședere pot obține doar persoanele fizice (cu funcții de conducere sau specialiști în domeniul tehnologiei informației) din cadrul unei persoane juridice rezident al Parcului pentru tehnologia informației „MOLDOVA IT PARK”. Astfel, companiile care au aceeași activitate, dar nu activează în cadrul „MOLDOVA IT PARK” sunt lipsiți de posibilitatea de a beneficia de angajarea persoanelor în domeniul tehnologiei informației.

Prin urmare, considerăm oportun de a permite angajarea străinilor în domeniul tehnologiei informației tuturor entităților, indiferent dacă este rezident al Parcului sau nu.

2. Nu se acceptă.

Propunerea în cauză nu ține de subiectul proiectului avizat și nu ține de competența Ministerului Afacerilor Interne.

3. Pct.5 de expus în următoarea redacție:

„La articolul 43¹:

alin.(2) se exclude;

alin.(3) se completează la final cu textul: „Nu este necesar obținerea dreptului de aflare sau a dreptului de ședere provizorie în scop de muncă și a permisului de ședere provizorie în scop de muncă pentru străinii care desfășoară activități de muncă în afara teritoriului Republicii Moldova”;

alin.(7) lit.a) se completează la final cu textul: „cu excepția cazurilor când sunt angajate persoane cu funcții de conducere din cadrul unui beneficiar solicitant cu activități în domeniul tehnologiei informației, specialiștilor din domeniul tehnologiei informației, străinilor care desfășoară activități didactice, activități în domeniile culturii, sănătății și sportului.” Considerăm oportun introducerea acestor modificări, dat fiind faptul că legislația actuală ce reglementează regimul străinilor în Republica Moldova, nu reglementează situațiile în care un străin este angajat într-o companie rezidentă a Republicii Moldova, dar în virtutea specificului de lucru (art.290 Codul Muncii – munca la domiciliu), persoana nu este prezentă pe teritoriul Republicii Moldova mai mult de 90 de zile calendaristice în decursul oricărei perioade de 180 de zile calendaristice.

Totodată, Legea nr.200/2010 privind regimul străinilor în Republica Moldova reglementează dreptul de aflare temporară pe teritoriul Republicii Moldova a două categorii de persoane care beneficiază de un

3. Nu se acceptă. Prevederile legislației RM nu se aplică în afara teritoriului Republicii Moldova.

Cu referire la excluderea prevederilor de la lit.a) a alin.(7), menționăm că procedura respectivă de angajare este stabilită în Legea nr. 105/2018 cu privire la promovarea ocupării forței de muncă și asigurarea de șomaj în care nu au fost încă stabilit mecanismul muncii la domiciliu prevăzut în art.290 al Codului Muncii.

	<p>regim specific, iar procedurile sunt expuse în art.43¹⁴ și art.43¹⁵ din Legea nr.200/2010. Prin urmare, persoanele menționate în art.43¹⁴ și art.43¹⁵ trec deja un control prealabil și nu trebuie să îndeplinească cerințele stipulate la lit.a) alin.(7) art.43¹.</p> <p>4. La pct.7, norma propusă la alin.(2) de completat cu prevederi care ar face posibilă identificare celor exonerati de obligativitatea deținerii unei vize la intrarea, ieșirea și tranzitarea teritoriului Republicii Moldova, în scopul asigurării coerenței și predictibilității normei juridice.</p> <p>5. Nota informativă la proiect, prevede că Guvernul urmează în 3 luni de la intrarea în vigoare a acestui proiect de lege, să aducă în conformitate toate actele sale normative conexe. Însă, în proiectul de lege, lipsește normă care să instituie această obligativitate.</p> <p>Reieșind din cele expuse, considerăm judicios completarea articolului III din proiectului de lege, cu norma care ar reglementa obligația Guvernului în termen de 3 luni de a aduce în conformitate actele sale normative conexe cu prevederile prezentei legi.</p>	<p>4. Nu se acceptă. Propunerea respectivă se regăsește în Legea nr.257/2013 privind resortisanții statelor terțe care au obligația deținerii unei vize și resortisanții statelor terțe care sînt exonerati de obligativitatea deținerii unei vize la traversarea frontierei de stat a Republicii Moldova.</p> <p>5. Se acceptă.</p>
<p>5. Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale și Protecției Sociale (scrisoarea nr. 10/2291 din 04.03.2020)</p>	<p>Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale comunică susținerea proiectului cu obiecția racordării textului proiectului de lege la normele de tehnică legislativă.</p>	<p>Se acceptă.</p>

<p>6. Comisia de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător (scrisoarea Cancelariei de Stat nr.38-02-3163 din 08.04.2020)</p>	<p style="text-align: center;">EXPERTIZA</p> <p>Grupului de lucru al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător</p> <p>Prezentă expertiză este acordată în temeiul art.34 alin.(4) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, în conformitate cu prevederile Legii nr.235/2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător, Hotărârii Guvernului nr. 1429/2008 privind revizuirea și optimizarea cadrului normativ de reglementare a activității de întreprinzător și Metodologiei de analiză a impactului în procesul de fundamentare a proiectelor de acte normative, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr.23/2019.</p> <p>Evaluarea documentului de analiza a impactului examinat în ședința Grupului de lucru la data de 31 martie 2020.</p> <p>1. Concluzia: Analiza impactului corespunde parțial cu cerințele și rigorile Metodologiei de analiză a impactului în procesul de fundamentare a proiectelor de acte normative, în special nu este reflectat pe deplin impactul tuturor soluțiilor propuse, cu toate că este argumentată de principiu oportunitatea/necesitatea intervenției din partea statului. Documentul de analiza impactului se susține cu condiția luării în considerare a obiecțiilor și recomandărilor.</p> <p>Evaluarea proiectului de act normativ</p> <p>2.Concluzia: Proiectul nu conține norme vădit contradictorii cu principiile de reglementare ale</p>	<p>1. Se acceptă.</p>
		<p>2. Se acceptă.</p>

activității de întreprinzător, este susținut cu condiția luării în considerație a recomandărilor de îmbunătățire.

Comentarii, recomandări:

Proiectul nu conține norme care ar fi în contradicție directă cu principiile de reglementare ale activității de întreprinzător, însă, pentru a nu admite interpretări abuzive, dar și pentru a facilita atingerea obiectivelor stabilite de autori, formulările propuse în proiect necesită să fie ajustate și dezvoltate, după cum urmează:

3. Se subliniază necesitatea corelării prevederilor art.33 lit.f) din Legea nr.200/2010 privind regimul străinilor în Republica Moldova cu normele din art.33 alin.(5) din legea nr.75/2015 cu privire la locuințe. De asemenea, se recomandă utilizarea terminologiei din legea menționată în amendamentele propuse pe dimensiunea locuințelor.

4. În privința modificărilor propuse la art.43⁴ lit. e) din Legea nr.200/2010, se recomandă revizuire sau ajustare de principiu:

Expunerea limitelor minime a salariului în legea în vigoare dar și în proiect nu este racordată cu prevederile Codului muncii, care prevede exhaustiv următoarele garanții în domeniul salarizării: „salariul minim stabilit de stat, tarifele de stat de salarizare în sectorul bugetar, cuantumul minim garantat al salariului în sectorul real, precum și adaosurile și sporurile cu caracter de compensare, garantate de stat și reglementate de legislația în vigoare” (art.129). În baza prevederilor legislației muncii, inclusiv pentru a

3. Se acceptă. La pct.2, cuvintele „cu titlu” au fost excluse.

4. Se acceptă. Prevederile în cauză se vor expune în altă redacție. Lit. e) alin. (2) art. 43² va avea următorul cuprins:

„e) copia contractului individual de muncă, întocmit conform prevederilor Titlului III al Codului Muncii al Republicii Moldova nr.153/2003. Contractul individual de muncă își

preveni discriminarea la stabilirea salariului, unica limitare minimală a valorii salariului la agenții economici privați, care poate fi stabilită în legislația cu privire la regimul străinilor, ar putea fi doar salariul minim pe economie care se stabilește anual de Guvern (în urma consultărilor cu sindicatele și patronatele).

5. Totodată atenționăm despre valoarea practică minimală a obligației de a prezenta „proiectul contractului individual de muncă”, odată ce cum stabilește legiuitorul acesta este doar un „proiect” care încă nu are valoarea juridică și poate fi modificat la latitudinea părților în urma unor negocieri suplimentare. Astfel ar fi mult mai eficient și mai corect din perspectivă juridică ca în „demersul tipizat” care se depune de angajator, să fie obligatoriu de a fi inclusă informația cu privire la condițiile primare din contractul de muncă (salariu, facilități acordate de angajator, locul prestării muncii etc.) și excluderea de principiu de prezentarea a unui „proiect de contract individual de muncă”.

Însă dacă se insistă totuși pe abordarea și redacția propusă la lit. e), atunci atenționăm că la stabilirea valorii salariului sunt necesare o serie de concretizări importante. În locul cuvintelor „salariu mediu lunar al angajaților cu aceeași ocupație” mult mai echitabilă ar fi următoarea formulare „nu trebuie să fie mai mic decât salariul lunar al angajaților cu aceeași ocupație, experiență și calificare”. A doua variantă de limitare, care se referă la valoarea medie a tuturor salariilor la întreprindere dacă nu există ocupații similare, pare a fi

produce efectele din data emiterii deciziei privind acordarea dreptului de ședere în scop de muncă.”;

5. Se acceptă. În articolele în care se conțin cuvintele: „proiectul contractului individual de muncă” se substituie cu cuvintele „copia contractului individual de muncă” .

în principiu neargumentată și în foarte puține cazuri oportună sau adecvată. Conform legislației în domeniul muncii, limitarea ar putea fi indicată doar la nivelul salariului minim stabilit de Guvern.

Totodată, din perspectivă pur practică, de foarte multe ori salariul unui străin ar putea fi mai mic decât a unui localnic din simplu motiv că angajatorul va suporta o serie de cheltuieli suplimentare pentru atragerea străinului, transportul, acomodarea și integrarea acestuia. Legiuitorul ar fi fost justificat să impună un nivel echivalent de salarizare pentru un străin ca și pentru un localnic doar în situația în care și cheltuielile angajatorului sunt egale, pentru localnic și pentru străin.

6. Complementar, în raport cu străinii, lucrători în domeniul tehnologiei informațiilor conturează următoarele propuneri:

1.Art.43¹ alin.(7) lit. a) să fie expus în următoarea redacție:

„a) a îndeplinit procedurile naționale de anunțare și de înregistrare a locurilor de muncă vacante, cu excepția cazurilor când sunt angajate persoane cu funcții de conducere din cadrul unui beneficiar solicitant cu activități în domeniul tehnologiei informației, specialiștilor din domeniul tehnologiei informației, străinilor care desfășoară activități didactice, activități în domeniile culturii, sănătății și sportului.”

Argumentare. Conform procedurii actuale beneficiarul care cere acordarea dreptului de ședere

6.1. Se acceptă parțial.
Propunerea e binevenită și prevederile propuse se realizează.

Beneficiarii solicitanți care cer acordarea dreptului de ședere provizorie în scop de muncă pentru categoriile de străini specificați la art.43¹¹, 43¹² și 43¹³ ș.a. categorii (de ex., lucrătorii detașați, înalt calificați) sunt exceptați de

provizorie în scop de muncă este obligat să depună documente justificative prin care se demonstrează că a fost îndeplinit procedurile naționale de anunțare și de înregistrare a locurilor de muncă vacante. Conform Ordinului Agenției Naționale pentru Ocuparea Forței de Muncă nr. 28 din 20.03.2019 angajatorii au obligația de a informa prin prezentarea unui formular subdiviziunii teritoriale pentru ocuparea forței de muncă în a cărei rază își au adresa juridică sau în a cărei rază este adresa locului de muncă, despre toate locurile de muncă devenite vacante, în termen de 5 zile lucrătoare de la data la care au devenit vacante. Astfel, conform Legii nr.200 privind regimul străinilor sunt două categorii de persoane care beneficiază de un regim specific, cu implicarea unor Comisii a autorităților competente care eliberează avize. Procedurile sunt expuse în art.43¹ și art.43^u din Legea nr. 200/2010. Prin urmare, persoanele menționate în art. art.43¹¹ și art.43¹¹ trec deja un control prealabil și nu trebuie să îndeplinească cerințele stipulate în art. 43¹ alin. (7), lit. a).

2.Art.3 să fie expus în următoarea redacție:

în sensul prezentei legi, următoarele noțiuni principale semnifică:

persoane cu funcții de conducere din cadrul unei persoane juridice cu activități în domeniul tehnologiei informației - străinii care se ocupă de gestionarea unei persoane juridice a cărei activitate de bază este elaborarea și producerea de tehnologii, tehnici, procese, proceduri sau management în domeniul

la prevederile Art.43¹ alin.(7) lit. a).

6.2. Se acceptă parțial. Propunerea este binevenită, dar este necesar a fi înaintată/confirmată de autoritatea publică competentă în domeniul respectiv. Totodată, propunerea în cauză nu ține de obiectivul proiectului de

	<p>tehnologiei informației sau de gestionarea unei persoane juridice rezident al parcului pentru tehnologia informației sau a unui departament al acesteia și care sunt subordonați consiliului de administrație sau acționarilor.</p> <p>3.Art. 19 alin.(2) lit. h) să fie expus în următoarea redacție:</p> <p>(2) Viza de lungă ședere se acordă în următoarele scopuri:</p> <p>h) activități în domeniul tehnologiei informației - străinilor care urmează să intre în Republica Moldova pentru desfășurarea activității de manager sau a uneia dintre activitățile prevăzute la art.8 din Legea nr.77/2016 cu privire la parcurile pentru tehnologia informației la o persoană juridică rezident al unui parc pentru tehnologia informației sau la o persoană juridică a cărei activitate de bază este elaborarea și producerea de tehnologii, tehnici, procese, proceduri sau management în domeniul tehnologiei informației;</p> <p>Argumentare. In conformitate cu Legea nr. 200/2010 la momentul actual pot obține vize de lungă ședere doar persoanele fizice (cu funcții de conducere sau specialiști în domeniul tehnologiei informației) din cadrul unei persoane juridice rezident al Parcului pentru tehnologia informației. Prin urmare, sunt favorizate doar acele persoane fizice cu cetățenie străină sau apatrizi, care se angajează in companiile rezidente a Parcului. Restul companiilor care au aceiași activitate, dar care din diferite motive nu doresc să adere la MOLDOVA IT PARK sunt în</p>	<p>lege examinat. În viitorul apropiat urmează a fi efectuată analiza detaliată a implementării prevederilor Legii 200/2010, identificării lacunelor/carențelor existente și elaborarea unui proiect nou de lege, în care, cu siguranță, va fi inclusă propunerea în cauză.</p> <p>6.3. Se acceptă parțial a se vedea argumentarea la pct.6.2.</p>
--	--	--

imposibilitate de a beneficia de angajarea persoanelor în domeniul tehnologiei informației. Drept motive care stau la baza neaderării la Parc pot fi următoarele: companiile cu capital de stat nu au permisiunea de a adera la Parc; instituțiile de stat nu sunt eligibile pentru Parc, dar duc lipsă acută de specialiști în domeniul tehnologiilor informaționale; companiile nu întrunesc condiția ca 70% să fie activități prevăzute în Legea nr. 77/2016; angajații companiilor refuză ca compania să adere la Parc din considerente că venitul lunar asigurat al acestor salariați constituie 60% din cuantumul salariului mediu lunar pe economie, prognozat pentru anul respectiv: companiile nu sunt eligibile pentru Parc, dar beneficiază de facilitățile fiscale stipulate în art.24 alin. (21) din Legea pentru punerea în aplicare a titlurilor I și II ale Codului fiscal al Republicii Moldova (în anul 2018 au beneficiat 195 companii, în 2019 au beneficiat 114 companii).

Prin urmare, consideră că opțiunea de a permite angajarea străinilor în domeniul tehnologiei informației urmează să fie acordată tuturor entităților, indiferent că este o companie de stat sau privată, este rezident a Parcului sau nu etc. Totuși, consideră că condiția cu privire la eliberarea avizului autorității competente în domeniul tehnologiei informației urmează a fi păstrat inclusiv și pentru persoanele juridice solicitante care nu sunt rezidente a Parcului. Astfel, Comisia de examinare și evaluare a solicitărilor rezidenților parcului pentru tehnologia informației în vederea acordării avizului pentru dreptul de aflare

temporară pe teritoriul Republicii Moldova și pentru acordarea /prelungirea dreptului de ședere provizorie pe teritoriul Republicii Moldova va analiza documentele companiei și activitatea acesteia pentru a lua o anumită decizie vizavi de solicitare.

4.Art.43¹ alin.(3) să fie expus în următoarea redacție:

(3) Pe teritoriul Republicii Moldova străinii pot desfășura activități de muncă în baza dreptului de aflare sau a dreptului de ședere provizorie în scop de muncă și a permisului de ședere provizorie în scop de muncă, eliberat de autoritatea competentă pentru străini la cererea beneficiarului solicitant. Nu este necesară obținerea dreptului de aflare sau a dreptului de ședere provizorie în scop de muncă și a permisului de ședere provizorie în scop de muncă pentru salariați, cetățeni străini sau apatrizi, încadrați în baza unui contract individual de muncă, care prestează muncă pentru un angajator care își desfășoară activitatea în Republica Moldova.

Argumentare. Dat fiind faptul că legislația actuală a Republicii Moldova ce reglementează regimul străinilor în Republica Moldova nu reglementează situațiile în care un străin este angajat într-o companie rezidentă a Republicii Moldova, dar în virtutea specificului de lucru (munca la domiciliu - art.290 Codul Muncii al Republicii Moldova) nu are nevoie să fie prezent pe teritoriul țării mai mult de 90 de zile calendaristice în decursul oricărei perioade de 180 de zile calendaristice, consideră oportun de a face o mențiune în art. 43 cu privire la lipsa necesității

6.4. Nu se acceptă. Condițiile de documentare și legalizare a activității de muncă a străinilor nu trebuie să fie diferite și discriminatorii în dependență de statutul beneficiarului solicitant (originea, naționalitatea, domeniul de activitate, statutul social, confesiunea religioasă, limba vorbită ș.a.). Prin urmare, condițiile

generale, racordate la cerințele și normele internaționale, nu pot fi implementate diferențiat în lipsa unor acorduri/înțelegeri bilaterale între state.

Totodată, în cadrul normativ național, care reglementează piața forței de muncă, nu a fost stabilit mecanismul de

		<p>obținerii dreptului de aflare sau a dreptului de ședere provizorie în scop de muncă și a permisului de ședere provizorie în scop de muncă.</p> <p>7. La modificările propuse pentru Codul Contravențional, în art.334, se propune ca la alin.(4) cuvintele „Prezentarea datelor” să fie completate cu specificarea „intentionată”, adică „prezentarea <i>intenționată</i> a datelor incorecte, incomplete...”, totodată la finele primului aliniat (după sintagma „Republica Moldova”) de completat cu următoarele cuvinte „cu scopul de a favoriza acordarea sau prelungirea dreptului de ședere”.</p> <p>Argumentare: este necesar de specificat că nu toate cazurile de prezentări de date incorecte sau incomplete necesită a fi sancționate, în special nu în cazul când aceste date pot fi rectificate imediat și care nu sunt prezentate cu intenție, inclusiv nu și în cazurile când caracterul greșelilor sau omisiunilor ar fi în detrimentul unui decizii favorabile pentru solicitant.</p>	<p>aplicare a prevederilor art. 290 din Codul Muncii al Republicii Moldova. Prin urmare, nu putem modifica unilateral legea specială (ce reglementează regimul străinilor) în acest sens, întrucât prevederile legislației muncii se aplică în mod egal și nediscriminatoriu atât pentru lucrătorii – cetățeni ai RM cât și pentru străini.</p>
7.	<p>Serviciul de Informații și Securitate (scrisoarea nr.1/2-275 din 06.05.2020)</p>	<p>1.La art. I pct. 2 din proiect, considerăm că excluderea cerinței obligatorii de autentificare notarială pentru dovada spațiului de locuit poate genera eventuale contracte fictive de locațiune în folosul cetățenilor străini, precum și ar crea imposibilitatea stabilirii domiciliului străinilor care se află în vizorul organelor de drept.</p>	<p>7. Se acceptă.</p> <p>1. Nu se acceptă. La notariat se autentifică doar declarația proprietarului care oferă cetățeanului, prin închiriere sau gratis, spațiu de locuit. Notarul nu verifică la organul cadastral autenticitatea adresei,</p>

2. La art. I, propunem reevaluarea oportunității punctelor 5 și 8 din următoarele considerente. Excluderea listei ocupațiilor prioritare ar avea ca efect și excluderea unui mecanism de stimulare și protejare a forței de muncă autohtone. Or, importul forței de muncă care nu va face parte din categoria ocupațiilor prioritare pentru economia națională va crea condiții favorabile pentru exodul masiv al cetățenilor Republicii Moldova, apți de muncă, pe motiv că locurile de muncă disponibile vor fi și mai reduse datorită forței de muncă masive de import. Considerăm că, scopul listei ocupațiilor prioritare de a asigura necesitățile economiei naționale stabilește echilibrul necesar în procesul de angajare în câmpul muncii, atât pentru forța de muncă autohtonă, cât și cea străină. Totodată, modificările respective vor oferi o posibilitate mai largă a potențialilor migranți ilegali din statele cu risc sporit de a utiliza Republica Moldova ca un stat de tranzit pentru a accede pe teritoriul UE, folosind paravanul de lucrători migranți pentru munci necalificate.

În condițiile în care există o necesitate sporită a economiei pentru muncitori necalificați sau cu o salarizare mai joasă, urmează a fi completată corespunzător ocupațiilor prioritare, prin Hotărâre de Guvern, dar nu excluderea mecanismului de reglare a forței de muncă.

spațiului și tipul imobilului, astfel încât nu contribuie, prin autentificare, la oferirea indicilor corecte privind reședința străinului.

2. Propunerea de excludere a Listei ocupațiilor prioritare a parvenit de la Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale (proiectul a fost elaborat în comun cu Ministerul), autoritate competentă în elaborarea politicilor în domeniul ocupării forței de muncă, prognozare și gestionare a pieței muncii în RM.

		<p>3.La art. I pct. 7 din proiect, în partea ce vizează redacția nouă a literei e), constatăm că aceasta poate duce la anumite rezultate negative. Astfel, lipsa unui nivel minim stabilit al salariului pentru migrații străini, creează premise pentru creșterea fenomenului „salariului în plic”, pentru această categorie de salariați. De asemenea, urmează a ține cont de faptul că redacția propusă nu oferă soluția de stabilire a cuantumului minim al salariului în momentul în care la data angajării migraților străini persoana juridică nu are nici un angajat.</p> <p>Pentru a evita situațiile respective, considerăm oportună stabilirea expresă a cuantumului minim al salariului migraților străini de 2/3 din salariul mediu pe economie.</p>	<p>3. Se acceptă parțial. Propunerile de la lit.e) alin.(1) al articolului 43⁴ au fost discutate cu reprezentanții autorităților publice, mediul de afaceri și asociațiile de investitori în cadrul dezbaterilor publice pe platforma Consiliului Economic de pe lângă Prim-ministru și se expune astfel: „e) copia contractului individual de muncă, întocmit conform prevederilor Titlului III al Codului Muncii al Republicii Moldova nr.153/2003. Contractul individual de muncă își produce efectele din data emiterii deciziei privind acordarea dreptului de ședere în scop de muncă.”</p>
7.	<p>CROA Timpul (scrisoarea nr.015 din 06.03.2020)</p>	<p>1.A exclude lit. c) din alin. 1 al art. 6 al Legii in cauză. <i>Comentarii:</i> excluderea se impune din considerentul că formula definită în această prevedere dublează alte prevederi legale. Or, ”scopul intrării și dovada existenței unor surse financiare de existență prezentate de către potențialul angajat in demersul tipizat și</p>	<p>1. Nu se acceptă. Prevederea respectivă conține condiții generale pentru toate categoriile de străini, care doresc să intre în țară în alte scopuri decât cel de muncă,</p>

actele suplimentare, solicitarea în cauză pierzându-și caracterul obligatoriu. Mai mult ca atât, drept act ce duce la acordarea dreptului de ședere în scop de muncă, servește proiectul contractului individual de muncă, în care deja se conține dovada obținerii surselor financiare, care vor putea garanta salariatului mijloacele necesare: "afît pentru întreținere pe perioada șederii, cît și pentru întoarcere în țara de origine sau pentru tranzit către un alt stat în care există siguranța că li se va permite în" .

2. A exclude lit.a) și c) din alin.7 al art.43¹.

Comentarii: Pe marginea excluderii lit. a) din alin. 7 al art. 431 - necesitatea se impune din considerentul, că prevederea în cauză a devenit caducă, urmare a dezvoltării continue a pieței muncii, inclusiv prin prisma lipsei cererii de angajare. În privința excluderii lit. c) din alin. 7 al art. 431- se impune din considerentul, că doar după angajare străinul va putea obține asigurare medicală, asigurare care este garantată de către angajator.

dar și pentru potențialii lucrători imigranți care sosesc în țară fără negocierea prealabilă a unui contract de muncă.

2.Nu se acceptă. Cu referire la propunerea de excludere a textului lit.a), menționăm că acordurile bilaterale de liberalizare a regimului de vize, semnate de RM cu statele-membre UE, CSI și alte state, termenul limită de aflare legală pe teritoriul statelor semnatare este de până la 90 de zile calendaristice calculate consecutiv în perioada de 180 de zile calendaristice, fără dreptul de desfășurare a activității de muncă. Propunerea din proiect oferă posibilitate de angajare potențialilor doritori, cu

<p>condiția respectării termenului de ședere legală de 90 de zile, fără obligația părăsirii teritoriului RM.</p> <p>Cu referire la excluderea prevederilor lit. c) din alin.(7), menționăm că străinul care tranzitează sau intră pe teritoriul RM, indiferent de scopul aflării este obligat să dețină o asigurare medicală din țara de origine (dacă acoperă cheltuielile de tratament pe teritoriul RM) sau, în caz contrar, să procure de la orice companie de asigurări pentru termenul de aflare pe teritoriul RM.</p> <p>Notă. A nu se confunda asigurarea medicală cu <i>polița de asigurare medicală obligatorie</i>.</p> <p>3.Nu se acceptă. Prevederile lit.f) stipulează prezentarea datelor/actelor agentului economic care angajează lucrătorul străin, iar prevederile literelor a), b), c)</p>	<p>3.A exclude lit. f) din alin. 2 al art. 43². <i>Comentarii.</i></p> <p>prevederea "actele care justifică scopul pentru care se solicită drept urmează a fi exclusă reieșind din faptul, că informația data deja se conține atit in proiectul contractului individual de muncă, cât și in actele prezentate de angajator, pentru obținerea acestui drept.</p>	
--	--	--

și d) țin de datele străinului. În proiectul contractului de muncă sunt doar indicate anumite date ale agentului economic, nu și actele (copiile actelor) respective.

4. Se acceptă parțial. În context menționăm că, deși legislația națională prevede prezentarea, în adresa instituțiilor a actelor/documentelor în forma și conținutul stabilit, implementarea în practică a acestora ne demonstrează că unii solicitanți prezintă documentele fără a respecta normele stabilite. Drept urmare, autoritatea competentă pentru străini nu are temei de a respinge cererile de acordare a dreptului de ședere, precum și sancționarea, după caz, a celor care nu respectă prevederile legale. Totodată, în contextul dat au fost acceptate propunerile Grupului de lucru al

4.A exclude lit. c) din alin. 1 al art. 433.45* *Comentarii*: conținutul lit. c) din art. 433 este unul abuziv, ambiguu, dublează răspunderea angajatorului prevăzută în legislația națională (Codul Penal, Codul Civil, Codul Contravențional - inclusiv prin prisma modificărilor propuse la ultimul). Mai mult ca atât, prevederea dată poate genera un element de corupere din partea colaboratorilor organului abilitat.

Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător.

5. A expune lit. a) din alin. 1 al art. 43⁹ în următoarea redacție: ”beneficiarul solicitant intenționează să angajeze un străin la un loc de muncă corespunzător, în baza unui contract individual de muncă, pe o durată determinată, cu o durată normală a timpului de muncă, și să îi achite un salariu, conform legislației naționale pentru cetățenii Republicii Moldova în ocupația respectivă”.

5. În rezultatul consultării tuturor opiniilor la acest subiect, precum și a experților în domeniul salarizării, s-a convenit asupra următoarei formulări: „e) copia contractului individual de muncă, întocmit conform prevederilor Titlului III al Codului Muncii al Republicii Moldova nr.153/2003. Contractul individual de muncă își produce efectele din data emiterii deciziei privind acordarea dreptului de ședere în scop de muncă.”

6. A expune lit. b) din alin. 2 al art. 43⁹ în următoarea redacție: ”o copie de pe proiectul contractului individual de muncă al străinului, cu indicarea salariului lunar, conform legislației naționale pentru cetățenii Republicii Moldova în ocupația respectivă”.

6. Cuvântul „proiectul” din sintagma „proiectul contractului individual de muncă” a fost exclus în toate articolele Legii 200/2010.

		<p>Totodată, luînd act de proiectul de modificare a unor acte normative prezentat spre consultare, salutăm aceste modificări în varianta propusă, cu mențiunea că la capitolul ' <i>angajatorului</i> ' urmează de a fi luat în considerație ca ultimele să nu genereze abuzuri și să excludă elementele coruptibile posibile.</p> <p>Avînd în vedere cele expuse mai sus, susținem modificările propuse și intervenim cu solicitarea de a lua act și de propunerile reflectate supra.</p>	
7.1.	<p>Clubul Republican al Oamenilor de Afaceri (CROA) "TIMPUL" Scrisoarea Nr. 25 din "16" aprilie 2020</p>	<p>Prin prezenta, luînd act de Proiectul Legii privind modificarea unor acte normative (Legea nr. 200 din 16.07.2010 privind regimul străinilor in Republica Moldova și Codul Contravențional), Clubul Republican al Oamenilor de Afaceri «TIMPUL» își exprimă susținerea proiectului și necesitatea implementării prevederilor acestuia.</p> <p>Totodată, ținem să menționăm, că anterior am atras atenția asupra cu mențiunea de a fi luat în considerație faptul, ca conținutul sancțiunilor propuse să nu genereze abuzuri și să excludă elementele compatibile posibile. Reieșind din faptul, că în proiectul Legii remis spre consultare, nu s-au regăsit asemenea prevederi, considerăm oportun suplimentar, de a înainta următoarele modificări și completări:</p> <p>1. A expune alin. 4 al art. 334 al Codului Contravențional, după cum urmează: "(4) Prezentarea datelor incorecte, incomplete sau neautentice în demersul tipizat înaintat autorității competente pentru străini privind acordarea sau prelungirea dreptului de ședere în scop de muncă pentru apatrizi sau cetățenii</p>	<p>Secretariatul Consiliului economic a inițiat consultările proiectului înainte de a fi înregistrat la cancelaria de Stat și prezentat oficial pentru consultare în cadrul ședinței Secretarilor generali de stat .</p> <p>Observațiile și propunerile anterioare ale CROA se regăsesc în prezentul Tabel.</p> <p>1. Se acceptă parțial.</p>

	<p>străini, aflați provizoriu în Republica Moldova, se sancționează cu amendă de la 30 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 120 la 150 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, numai în cazul în care vinovăția acestora este argumentată și demonstrată (confirmată) în conformitate cu prevederile legislației în vigoare”.</p> <p>2. A completa Codul Contravențional cu un nou articol, după cum urmează: ”Art. 26* 1 2 Absolvirea de răspundere: Persoana fizică, persoana cu funcție de răspundere este absolvită de răspunderea prevăzută la alin. 4 al art. 334 al Codului Contravențional, în cazul în care după prezentarea datelor a înlăturat neajunsurile, a adus la cunoștința autorității competente pentru străini despre apariția acestor circumstanțe și nu a cauzat prejudicii materiale”. Având în vedere cele expuse mai sus, susținem modificările propuse și intervenim cu solicitarea de a lua act și de propunerile reflectate supra.</p>	<p>2. Nu se acceptă. Potrivit art. 26 al Codului Contravențional sunt indicate exhaustiv motivele de absolvire de răspundere. Totodată, în formula propusă contravenția este intenționată și, respectiv, reprezintă o contravenție consumată.</p>
<p>8. Consiliul Național al Tineretului din Moldova (scrisoarea nr.NAT 29-2020 din 06.03.2020)</p>	<p>Cu privire la prevederea proiectului 4.1.5. ce se referă la prelungirea dreptului de ședere provizorie doar până la 3 ani consecutiv, propunem ca acest termen să fie extins pentru tinerii (cu vârsta până la 35 ani) de cetățenie străină, care au absolvit o instituție de învățământ în R. Moldova, în contextul în care aceștia reprezintă forță de muncă calificată ce poate răspunde la deficitul creat pe piața muncii, iar riscul de</p>	<p>Se acceptă parțial. Limitarea perioadei de 3 ani nu se referă la străinii imigranți la studii. Și la etapa actuală, în cazul în care străinul absolvent își identifică un loc de muncă și încheie contract de muncă cu angajatorul, are dreptul să-și</p>

		<p>împovărare a sistemului social este minim în cazul acestora</p>	<p>modifice statutul. Propunerea în cauză este valabilă și va fi luată în considerație în cadrul altui proiect de modificare a Legii 200/2010, întrucât nu se referă la propunerile proiectului actual.</p>
<p>9.</p>	<p>Proiectul GIZ ”Consilierea Guvernului Republicii Moldova în politici economice” Andrian Gavrilă Economic Policy Advice to the Moldovan Government Policy Advisor 373 62 11 29 29 Email: andrian.gavrilita@giz.</p>	<p>1. Eliminarea necesității prezentării demersului autorității în cazul angajaților din domeniul IT. Aceasta este o povară suplimentară pentru toate părțile, inclusiv pentru autorități. Confirmarea tipului de activitate se poate face în formular și/sau printr-o declarație suplimentară pe proprie răspundere. Totodată, genul de activitate al angajatorului poate fi ușor verificat online (eg. Registrul rezidenților Moldova IT Park).</p>	<p>1. Nu se acceptă. Noțiunile și prevederile art. 43¹² și art.43¹⁵, adoptate prin Legea Parlamentului nr.121 din 23.06.2018 au fost propuse, la etapa de elaborare a proiectului de lege respectiv, de către Ministerul Tehnologiei Informației în vederea implementării Legii cu privire la parcurile pentru tehnologia informației nr. 77 din 21.04.2016. Excluderea și/sau modificarea prevederilor respective se pot efectua în urma consultărilor și la solicitarea autorității competente în domeniul tehnologiei informației.</p>

	<p>2. Eliminarea necesității prezentării proiectului contractului de muncă la etapa inițială.</p> <p>Motivare: proiectul contractului nu reprezintă un document oficial și nu are putere juridică. Angajatorul prin formularul completat sau o declarație pe proprie răspundere își poate confirma toate angajamentele necesare. Această necesitate poate fi păstrată pentru etapa de prelungire, când se va prezenta un contract de muncă valabil.</p> <p>3. Eliminarea necesității prezentării dovezii spațiului de locuit la etapa inițială.</p> <p>Motivare: Angajatorul îi poate garanta angajatului locul de muncă, dar este dreptul persoanei de ași alege locul de trai și de a notifica autoritățile în termenul stabilit cu privire la locul de reședință ales. Totodată, unele categorii de persoane pot alege locuințe temporare (eg. hotel) până la găsirea unui spațiu potrivit. Informația cu privire la locul inițial de cazare și/sau adresa de corespondență pot fi incluse în formularul de aplicare și/sau printr-o declarație pe proprie răspundere cu angajamentele de rigoare. Această prevedere poate fi păstrată pentru etapa de prelungire, când străinul are deja un loc de trai stabil.</p>	<p>2. Se acceptă. Cuvântul „proiectul” din sintagma „proiectul contractului individual de muncă” a fost exclus în toate articolele Legii 200/2010.</p> <p>3. Nu se acceptă. Adresa locului temporar de trai este înscrisă pe permisul de ședere provizorie de către ASP, în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 125/18.02.2013 pentru aprobarea Regulamentului privind eliberarea actelor de identitate și evidența locuitorilor Republicii Moldova. Totodată, străinul are dreptul să-și schimbe locul de trai, cu informarea Autorității competente pentru străini și ASP Cuvântul „proiectul” din sintagma „proiectul contractului individual de</p>
--	--	--

	<p>4. Eliminarea prezentării cazierului (tradus și legalizat) pentru angajații de valoare înaltă (eg. Art. 43⁹, 43¹²) și care provin din state care nu necesită vize pentru Republica Moldova (eg. UE, SUA).</p> <p><i>Motivare:</i> Statul trebuie faciliteze și să stimuleze accesul în Republica Moldova capitalului uman de valoare și să elimine bariere nejustificate. Atât timp cât unii cetățeni pot călători fără vize în Republica Moldova, statul și-a asumat deja riscul unor infracțiuni care ar putea fi comise de către aceștia în intervalele admise. Instituirea necesității prezentării cazierului doar îngreunează semnificativ formalizarea unei eventuale relații de muncă. La moment, angajații în proiectele de asistență externă sunt deja exceptați de la această necesitate. De menționat că și directiva UE 2016/679 privind datele cu caracter personal, la care Republica Moldova urmează să-și armonizeze legislația, devine una mai mult restrictivă în ce privește accesul la caziere și indică că acestea pot fi solicitate în sensul angajării doar pentru unele tipuri specifice de activități (articol privind restricțiile, articol privind excepțiile).</p>	<p>muncă” a fost exclus în toate articolele Legii 200/2010.</p> <p>4. Nu se acceptă. Pentru legalizarea șederii străinilor pe un termen mai mare de 90 de zile și documentarea acestora este solicitat certificatul de cazier judiciar din țara de origine a străinului. Este o regulă generală de admisie pe teritoriul statelor, inclusiv UE sau CSI și cu care a fost încheiat un acord de liberalizare reciprocă a regimului de vize.</p> <p>Cu referire la Directiva UE 2016/679, prevederile acesteia nu au fost transpuse încă de toate statele-membre UE pentru statele terțe. Pentru Republica Moldova, care nu este stat membru al comunității europene, prevederile Directivei au caracter de recomandare. Mai mult, ar fi încălcate angajamentele asumate de RM în Acordul de</p>
--	---	---

			<p>liberalizare a vizelor și Acordul de Asociere RM-UE.</p>
<p>10.</p>	<p>Confederația Națională a Patronatului din Republica Moldova (Scrisoarea nr.01/1-56/din 22.04.2020)</p>	<p>Confederația Națională a Patronatului din Republica Moldova a examinat proiectul de proiectul de hotărâre privind aprobarea proiectului de lege pentru modificarea unor acte normative cu următoarele obiectii și propuneri:</p> <p>1.La alin. (2) art. 43 (4) "se propune posibilitatea de prelungire a dreptului de ședere provizorie doar până la 3 ani consecutiv". Sugerăm să fie prevăzută o excepție pentru specialiști înalt calificați. Sunt specialități în care nu pot fi pregătiți cetățeni autohtoni în această perioadă, în special se menționează specialitățile medicale.</p> <p>2.Totodată, actele conexe, cum ar fi Legea nr. 180 din 10.07.2008 cu privire la migrația de muncă, la art.7 (e) prevede avizul autorităților competente ale Republicii Moldova în cazul în care străinii se angajează în domeniul educației sau sănătății. Urmează să fie specificată exact procedura pentru recunoaștere, echivalare, autentificare a actelor de studii obținute în alte țări decât Republica Moldova și clarificat procedeeul în vederea neadmiterii tergiversării sau blocării procesului prin stabilirea unor termene exacte. La moment, prevederile date nu permite recrutarea și angajarea în domeniile ce țin de sănătate în timp util.</p>	<p>1. Nu se acceptă. Prevederile alineatului din articolul respectiv nu se referă la lucrătorii înalt calificați.</p> <p>2. Nu se acceptă. Legea nr. 180/2008 cu privire la migrația de muncă a fost abrogată prin Legea Parlamentului nr.278 din 29.11.2018. Astfel, prin Legea nominalizată au fost operate modificări în procedurile de documentare a străinilor care au drept</p>

întreprinderile angajatoare se confruntă cu o extindere neargumentată sau blocare a proceselor de recunoaștere a actelor de studii.

scop inițierea și dezvoltarea afacerilor, investirea în diverse domenii ale economiei naționale. Modificările au contribuit la reducerea numărului de acte obligatorii, timpul de acordare a dreptului de ședere și de eliberare a permisului de ședere, au oferit posibilitatea lucrătorului de a-și schimba locul de muncă și angajatorul în cazul rezilierii înainte de termen a contractului de muncă și alte facilități. Totodată, angajatorului i s-a oferit posibilitatea de selectare, la propria răspundere, a lucrătorului străin în funcție de necesitățile întreprinderii și calificării profesionale ale acestuia. De asemenea, angajatorul își asumă responsabilitatea pentru asigurarea realizării angajamentelor contractuale, securitatea și

sănătatea locului de muncă, protecția socială și alte drepturi ale lucrătorului străin, prevăzute în articolul 43² din Legea nr.200/2010.

3. Se acceptă. În vederea optimizării procedurilor de documentare a lucrătorilor străini, a fost exclusă obligativitatea autentificării notariale a contractului de locațiune a spațiului locativ (substituirea sintagmei „dovada spațiului de locuit” cu sintagma „actul ce atestă dreptul de proprietate sau cu titlu de folosință asupra locuinței,” pct.2 al proiectului). Prin substituirea sintagmei respective în textul legii, pe lângă faptul că reduce o verigă birocratică în activitate (autentificarea notarială), modificarea normei respective va reduce și costurile aferente procesului de pregătire a actelor pentru documentarea străinilor. Precizăm că

3. Sintagma „actul ce atestă dreptul de proprietate sau cu titlu de folosință asupra locuinței” trebuie să fie expusă în deplină corespundere cu legislația națională fără posibilitatea de interpretări, prin enumerarea actelor ce atestă dreptul de proprietate și actelor ce confirmă dreptul de folosință asupra locuinței de către persoane străine, aflate pe teritoriul Republicii Moldova, în conformitate cu normele Codului civil, or acest act prevede și dreptul de uz, și dreptul de abitație, precum și normele de folosință temporară și folosință și posesiune temporară.

Regulamentul privind eliberarea actelor de identitate și evidența locuitorilor Republicii Moldova, aprobat prin HG nr. 125/2013, cu modificările și completările ulterioare, pune în aplicare prevederile Legii nr. 75 din 30.04.2015 cu privire la locuințe. Prin urmare, dovada spațiului de locuit a străinului va fi confirmată de către angajator/străin, după caz, prin actele prevăzute în Capitolul VIII al Legii prenotate, lege care se bazează pe prevederile Constituției Republicii Moldova, Codului civil al Republicii Moldova, și alte acte normative în domeniul locuințelor și tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte (art.2 din Legea nr.75/2015) și nu în baza prevederilor pct.105 din HG nr. 125/2013.

11.	<p>Confederația Națională a Sindicatelor (scrisoarea nr.04-17/199 din 16.04.2020)</p>	<p>Comunică inoportunitatea promovării proiectului în condițiile crizei provocate de COVID-19 și întoarcerii în țară a unui număr semnificativ de concetățeni plecați la muncă peste hotare, inclusiv a lucrătorilor înalt calificați.</p>	<p>Se acceptă parțial. Precizăm în context că propunerile de modificare a Legii 200/2010 privind regimul străinilor în RM și a Codului Contravențional țin în special de simplificarea procedurilor de documentare, de eliminare a unor bariere (autentificarea notarială a declarației proprietarului imobilului de oferi a spațiului de locuit și înlocuirea cu prezentarea actului ce confirmă proprietatea și acordul părților de închiriere). În partea ce ține de piața muncii, se propune sporirea responsabilității angajatorului în raport cu lucrătorul angajat, achitarea salariului egal pentru muncă și calificare egală cu lucrătorul autohton. Nu se prevăd facilități pentru străini în detrimentul lucrătorilor autohtoni, scopul final fiind completarea locurilor de</p>
-----	--	--	---

	<p>Centrul Național Anticorupție (scrisoarea 06/2-3333 din 18.06.2020)</p>		<p>muncă vacante și sporirea competitivității pieței forței de muncă.</p>
	<p>I. Analiza riscurilor de corupere a procesului de promovare a proiectului</p> <p>1.1. Pertinența autorului, categoriei propuse a actului și a procedurii de promovare a proiectului</p> <p>Autor ai proiectului de act normativ este Guvernul RM, iar autor nemijlocit este Ministerul Afacerilor Interne, ceea ce corespunde art.73 din Constituția Republicii Moldova și art.47 alin.(3) din Regulamentul Parlamentului, aprobat prin Legea nr.797/1996.</p> <p>Categoria actului legislativ propus este Lege organică, ceea ce corespunde art.72 din Constituție și art. 6-12 din Legea nr.100/2017 privind actele normative.</p> <p>I.2. Respectarea rigorilor de transparență în procesul decizional la promovarea proiectului Conform art.8 al Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional "etapele asigurării transparenței procesului de elaborare a deciziilor sunt: a) informarea publicului referitor la inițierea elaborării deciziei; b) punerea la dispoziția părților interesate a proiectului de decizie și a materialelor aferente acestuia; c) consultarea cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate; d) examinarea recomandărilor cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea; altor părți interesate în procesul de</p>	<p>I.1. Se acceptă.</p> <p>I.2. Se acceptă.</p>	

elaborare a proiectelor de decizii; e) informarea publicului referitor la deciziile adoptate." în contextul normei de la art.9 al Legii nr.239 din 13 noiembrie 2008 privind transparența în procesul decizional, potrivit căreia: „După inițierea procesului de elaborare a deciziei, autoritatea publică va plasa, în termen de cel m ult 15 zile lucrătoare, anunțul respectiv pe pagina web oficială. I menționăm că autorul n-a asigurat informarea publicului referitor la inițierea elaborării prezentului proiect de hotărâre Concomitent proiectul supus expertizei anticorupție a fost plasat pentru consultare publică pe portalul guvernamental www.particip.gov.md. la 04 mai 2020.

Prin urmare, în procesul de promovare a proiectului, au fost respectate rigorile de asigurare a transparenței decizionale prevăzute la art.11 alin.(22) și art.12 alin.(2) al Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional.

I.3. Scopul anunțat și scopul real al proiectului în nota informativă autorul a menționat că proiectul are drept scop racordarea prevederilor legislației în vigoare în domeniul migrației la necesitățile economiei naționale, prin eliminarea lacunelor și barierele administrative în cadrul procesului de angajare a străinilor în câmpul muncii pe teritoriul Republicii Moldova. Analizând normele elaborate s-a constatat că prin proiect se propune modificarea prevederilor Legii nr.200/2010 și completarea art.333 și 334 din Codul contravențional, în contextul optimizării procesului de satisfacere, cu

I.3. Se acceptă.

forța de muncă necesară, a necesităților economiei naționale.

Prin urmare, conchidem că scopul declarat de către autor în nota informativă corespunde scopului real al proiectului.

1.4. Interesul public și interesele private promovate prin proiect Prevederile proiectului promovează interesele statului, în ceea ce privește dezvoltarea economiei naționale, prin satisfacerea necesităților pieței autohtone de forță de muncă.

De asemenea, proiectul promovează interesele migranților străini, privind optimizarea proceselor de obținere/prelungire a dreptului de ședere provizorie pe teritoriul Republicii Moldova în scop de muncă. Prin urmare, promovarea intereselor menționate supra nu este în detrimentul interesului public.

I.5.1. Suficiența argumentării din nota informativă.

În conformitate cu art.30 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, proiectele de acte normative sunt însoțite de „nota informativă care cuprinde: a) denumirea sau numele autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului actului normativ; b) condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ și finalitățile urmărite; c) descrierea gradului de compatibilitate, pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene; d) principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi; f) modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare. În nota informativă autorul a specificat: denumirea

I.4.Se acceptă.

I.5.1. Se acceptă.

autorului, condițiile care au impus elaborarea proiectului și finalitățile urmărite prin implementarea noilor reglementări, principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi, fundamentarea economico-financiară, modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare.

Astfel, considerăm că nota informativă conține o justificare suficientă a promovării proiectului de act normativ.

I.5.2. Argumentarea economica-financiară.

Conform art.30 lit.e) al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, nota informativă trebuie să conțină „e) fundamentarea economico-financiară”. Implementarea în practică a normelor proiectului nu necesită mijloace financiare suplimentare din bugetul de stat, fapt confirmat și de către autor în nota informativă.

II. Analiza generală a factorilor de risc ale proiectului

II.1. Limbajul proiectului Potrivit art.54 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative "textului proiectului actului normativ se elaborează [...] cu respectarea următoarelor reguli: [...] a) se expune într-un limbaj simplu, clar și concis [...] c) terminologia utilizată este constantă, uniformă și corespunde celei utilizate în alte acte normative, în legislația Uniunii Europene și în alte instrumente internaționale la care Republica Moldova este parte, cu respectarea prevederilor prezentei legi; [...] e) se interzice folosirea neologismelor dacă există sinonime de largă răspândire, [...] f) se evită folosirea [...] a cuvintelor și expresiilor [...] care nu

I.5.2. Se acceptă.

II.1 Se acceptă.

	<p>sînt utilizate sau cu sens ambiguu; g) se evită tautologiile juridice; h) se utilizează, pe cât este posibil, noțiuni monosemantice, [...]”</p> <p>Textul proiectului este expus într-un limbaj simplu, clar și concis, cu respectarea regulilor gramaticale și de ortografie, întrunind cerințele prevăzute de art.54 din Legea 100/2017.</p> <p>II.2. Coerența legislativă a proiectului</p> <p>În textul proiectului nu au fost identificate norme contradictorii sau conflicte dintre prevederile acestuia cu reglementările altor acte legislative sau normative în vigoare.</p> <p>II.3. Activitatea agenților publici și a entităților publice reglementată în proiect.</p> <p>Prevederile proiectului nu reglementează activitatea agenților publici sau a entităților publice.</p> <p>II.4. Atingeri ale drepturilor omului care pot fi cauzate la aplicarea proiectului</p> <p>Prevederile proiectului nu aduc atingere drepturilor fundamentale ale omului consacrate de Constituția Republicii Moldova, Declarația Universală a Drepturilor Omului și Convenția Europeană a Drepturilor Omului.</p> <p>III. Concluzia expertizei</p> <p>Proiectul legii pentru modificarea unor acte normative a fost elaborat de către Ministerul Afacerilor Interne, în scopul eliminării lacunelor și barierei administrative în cadrul procesului de angajare a străinilor în câmpul muncii pe teritoriul Republicii Moldova. În cadrul procesului de elaborare au fost</p>	<p>II.2. Se acceptă.</p> <p>II.3. Se acceptă.</p> <p>II.4. Se acceptă.</p> <p>III. Se acceptă.</p>
--	--	--

	<p>respectate prevederile legale cu privire la transparența în procesul decizional și proiectul corespunde normelor de tehnică legislativă.</p> <p>Proiectul corespunde interesului public general, deoarece va contribui la dezvoltarea economiei naționale, prin satisfacerea necesităților pieței autohtone de forță de muncă.</p> <p>În normele proiectului supus expertizei anticorupție n-au fost identificați careva factori sau riscuri de corupție.</p>	
--	--	--

Mnstru

Pavel VOICU

		<p>unor cuvinte și cifre, cuvinte și semne de punctuație, cifre și semne de punctuație, iar în celelalte cazuri, pentru formularea dispozițiilor de modificare, se utilizează termenii „cuvântul”/„cuvintele”.</p> <p>3. Amendamentele ce vizează modificarea cuvintelor „proiectul contractului individual de muncă” se vor comasa. La Art. II textul „Articolul 333 și articolul 334 ale Codului” se va substitui cu cuvântul „Codul”.</p> <p>4. Întrucât, reprezentarea Guvernului în Parlament este una din funcțiile Ministerului Justiției, stabilite în pct. 6 din Regulamentul privind organizarea și funcționarea Ministerului Justiției, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 698/2017, precum și întru asigurarea uzanțelor normative, se propune includerea ministrului justiției în lista contrasemnatarilor hotărârii Guvernului privind aprobarea proiectului de lege.</p>	<p>3. Se acceptă.</p> <p>4. Se acceptă.</p>
3	<p>Ministerul Finanțelor (scrisoarea nr.04-06/664 din 11.08.2020)</p>	<p>Ministerul Finanțelor a examinat proiectul de hotărâre a Guvernului privind aprobarea proiectului de lege pentru modificarea unor acte normative (număr unic 270/MAI/2020) și comunică lipsă de obiecții și propuneri.</p>	
4.	<p>Ministerul Economiei și Infrastructurii (scrisoarea nr.04-5021 din 14.08.2020)</p>	<p>Cu referire la scrisoarea nr. 44/30-2957 din 05.08.2020, ce vizează examinarea repetată a proiectului de hotărâre privind aprobarea proiectului de lege pentru modificarea unor acte normative (număr unic 270/MAI/2020), în limita competențelor funcționale, comunicăm lipsa obiecțiilor.</p>	<p>Se acceptă.</p>

		<p>Totodată, relevăm realizarea, cu suportul partenerilor de dezvoltare, a Studiului privind piața muncii din Republica Moldova, care poate fi accesat la adresa: https://mei.gov.md/sites/default/files/document/attachments/studiu_piata_muncii_md_.pdf. Astfel, propunem considerarea constatărilor acestuia la fundamentarea economico-financiara a proiectului.</p>	<p>Se acceptă. Unele argumentări din Nota informativă au fost expuse ținând cont de concluziile și recomandările studiului respectiv.</p>
<p>5.</p>	<p>Agencia Servicii Publice (<i>Scrisoarea nr.01/4924 din 12.08.2020</i>)</p>	<p>Ca urmare a examinării proiectului hotărârii Guvernului <i>privind aprobarea proiectului de lege pentru modificarea unor acte normative</i> (număr unic 270/MAI/2020), vă comunicăm lipsa obiecțiilor pe marginea textului proiectului.</p> <p>1. Totodată, propunem următoarele modificări, pentru îmbunătățirea cadrului normativ supus avizării. Astfel, potrivit art. 48 lit. c) din Legea nr. 200/2010 privind regimul străinilor în Republica Moldova, autoritatea competentă pentru străini poate anula, prin decizie motivată, dreptul de ședere în Republica Moldova, acordat sau prelungit în condițiile prezentei legi, dacă se constată că dreptul de ședere a fost obținut în baza unei căsătorii fictive.</p> <p>În contextul normei specificate remarcăm faptul că, deși a fost reglementată normativ atribuția autorității competente de a anula dreptul de ședere al străinului pe teritoriul Republicii Moldova, obținut ca urmare a încheierii unei căsătorii fictive, totuși, în prezent, nu există reglementări legale cu privire la procedura legală și organul sau autoritatea competentă să constate existența unei căsătorii încheiate fictiv.</p>	<p>1. Se acceptă parțial.</p> <p>Propunerile expuse pentru modificarea procedurii de documentare a străinilor în scopul reîntregirii familiei nu se referă la subiectul proiectului propus pentru avizare repetată.</p> <p>Totodată, considerăm că acestea ar putea fi acceptate și, în urma consultărilor, ar putea fi incluse în alt proiect de lege de modificare a Legii nr.200/2010 privind regimul străinilor în RM.</p>

În sensul dat, putem conchide faptul că unica autoritate în drept să constate încheierea unei căsătorii fictive rămâne a fi instanța de judecată.

Având în vedere acest aspect, relevăm că art. 42 din Codul familiei prevede expres cercul de subiecți cu dreptul de a solicita declararea nulității căsătoriei, în special a celor încheiate fictiv (când soții sau unul dintre ei nu a avut intenția de a crea o familie), dar autoritatea competentă pentru străini nu se include în lista subiecților vizati, împrejurări din care rezidă că Biroul Migrație și Azil deține competența să anuleze dreptul la ședere a străinului dar nu și competența să constate și să solicite instanței declararea nulității căsătoriilor încheiate în acest mod.

În această ordine de idei, nu poate fi exclus faptul existenței interesului sporit al autorității competente pentru străini, și anume a Biroului Migrație și Azil din subordinea Ministerului Afacerilor Interne, în ceea ce privește constatarea încheierii căsătoriilor fictive, în scopul asigurării legalității șederii străinilor pe teritoriul Republicii Moldova, condiții în care se impune completarea proiectului de lege pentru modificarea unor acte normative, prezentat spre examinare, cu noi reglementări în sensul dat.

Mai mult decât atât, relevăm existența unei lacune a cadrului normativ național de reglementare a segmentului șederii străinilor pe teritoriul Republicii Moldova, în condițiile solicitării reintegririi familiei.

Astfel, după cum poate fi desprins din art. 28¹ alin. (8) din Legea nr. 200/2010 privind regimul străinilor, autoritatea competentă pentru străini poate emite decizia privind refuzul eliberării avizului pentru reîntregirea familiei, în cazul nerespectării anumitor condiții și temeiuiri stabilite în sensul dat în conținutul aceluiași articol.

Având în vedere prevederile articolului menționat evidențiem că în cea mai mare parte a cazurilor de adresare a străinilor la organele de stare civilă din Republica Moldova în vederea încheierii căsătoriei, ultimii se află deja la etapa epuizării duratei de aflare sau de ședere pe teritoriul Republicii Moldova acordată prin lege, ceea ce denotă încălcarea de către străini a regimului de ședere în Republica Moldova și, respectiv, necesitatea străinilor de a părăsi imediat teritoriul statului, pe motivul imposibilității organelor de stare civilă naționale de a asigura încheierea unei astfel de căsătorii.

În contextul dat, considerăm necesară completarea art. 28¹ alin. (8) din Legea nr. 200/2010, prin includerea temeiului prevăzut la art.8 alin.(1) lit. 1), și anume: „și-au epuizat durata de aflare sau de ședere pe teritoriul Republicii Moldova acordată prin lege”, în lista situațiilor ce atrag după sine refuzul autorității competente de a elibera avizul pentru reîntregirea familiei sau, după caz, instituirea unui termen general, înăuntrul căruia străinii urmează să-și soluționeze problema încheierii căsătoriei, măsuri necesare de a fi

		<p>întreprinse în vederea asigurării disciplinării subiecților vizați în ceea ce privește respectarea duratei de aflare sau de ședere pe teritoriul Republicii Moldova.</p> <p>De asemenea, este necesar de notat că stingerea sancțiunilor aplicate pentru încălcarea de către cetățenii străini a regulilor de ședere în Republica Moldova prin nepărăsirea teritoriului țării la expirarea termenului de aflare sau de ședere acordat, nu exclude obligația străinilor de a părăsi teritoriul țării și, totodată, imposibilitatea acestora de a se adresa organelor de stare civilă în vederea depunerii declarațiilor de căsătorie, aspectul dat urmând să fie deopotrivă regăsit în conținutul actului normativ supus modificării.</p>	
--	--	---	--

6.	<p>Serviciul de Informații și Securitate Informații și Securitate <i>(scrisoarea nr. 18/800 din 13.08.2020)</i></p>	<p>Serviciul de Informații și Securitate a examinat repetat proiectul Hotărârii Guvernului „Privind aprobarea proiectului de lege pentru modificarea unor acte normative” (număr unic 270/MAI/2020), și reiterează următoarea propunere conceptuală.</p> <p>La Art. I, propunem reevaluarea oportunității punctelor 6 și 10 din următoarele considerente.</p> <p>Excluderea listei ocupațiilor prioritare ar avea ca efect și excluderea unui mecanism de stimulare și protejare a forței de muncă autohtone. Or, importul forței de muncă care nu va face parte din categoria ocupațiilor prioritare pentru economia națională va crea condiții favorabile pentru exodul masiv al cetățenilor Republicii Moldova, apți de muncă, pe motiv că locurile de muncă disponibile vor fi și mai reduse datorită forței de muncă masive de import.</p> <p>Considerăm că, scopul listei ocupațiilor prioritare de a asigura necesitățile economiei naționale stabilește echilibrul necesar în procesul de angajare în câmpul muncii, atât pentru forța de muncă autohtonă, cât și cea străină.</p> <p>Totodată, modificările respective vor oferi o posibilitate mai largă a potențialilor migranți ilegali din statele cu risc sporit de a utiliza Republica Moldova ca un stat de tranzit pentru a accede pe teritoriul UE, folosind paravanul de lucrători migranți pentru munci necalificate.</p> <p>Concomitent, considerăm neîntemeiat argumentul din sinteza obiecțiilor și propunerilor</p>	<p>Se acceptă parțial.</p> <p>Considerăm justificată și oportună opinia SIS în identificarea și stabilirea unor mecanisme de prevenire/contracurare a migrației ilegale și, implicit, de protejare a forței de muncă autohtone.</p> <p>În cazul dat, precizăm că <i>Lista ocupațiilor prioritare</i>, ca modalitate de documentare facilitară a străinilor în scop de muncă, a fost introdusă în Legea 200/2010 în anul 2018, prin completarea acesteia cu <i>Capitolul IV¹, adoptat prin LP278 din 29.11.18, (MO30-37/01.02.19 art.91; în vigoare 01.03.19)</i>. Raționamentul acesteia a constat în asigurarea necesităților economiei naționale în forță de muncă, în cazul în care ocuparea locurilor de muncă vacante nu poate fi asigurată cu resurse umane autohtone sau se atestă deficit de muncă în anumite sectoare. În această ordine de idei, Lista urma să asigure funcționalitatea anumitor sectoare economice prin facilitarea angajării străinilor.</p> <p>Urmare a implementării pe parcursul 2018 a Listei ocupațiilor prioritare, s-a constatat că acest mecanism s-a dovedit a fi ineficient și fără impact esențial asupra pieței muncii, or angajatorii și/sau</p>
----	---	---	---

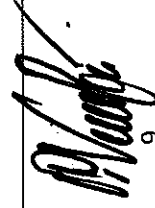
	<p>precum că prevederile respective din proiect au fost introduse la propunerea Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale. în condițiile în care există o necesitate sporită a economiei pentru muncitori necalificați sau cu o salarizarea mai joasă, urmează a fi completată corespunzător Lista ocupațiilor prioritare, prin Hotărâre de Guvern, dar nu excluderea mecanismului de reglare a forței de muncă.</p>	<p>investitorii străini nu au valorificat această modalitate. Prezența constatată se confirmă prin numărul infim de cetățeni străini care au fost documentați pe parcursul anului 2018 (65 de străini), în calitate de bucătari, zidari, tencuitor, iar acele ocupații la care se atestă deficit al forței de muncă nu au fost atractive pentru cetățenii străini. Totodată, prin Legea nr. 278 din 29.11.18 au fost operate modificări esențiale în procedura de documentare a lucrătorilor străini (excluderea unor acte obligatorii, scurtarea termenului de examinare a dosarelor, modificarea Legii 257/2013 privind resortisanții statelor terțe care au obligația deținerii unei vize și resortisanții statelor terțe care sînt exonerati de obligativitatea deținerii unei vize la traversarea frontierei de stat a Republicii Moldova și exonerarea cetățenilor multor state de obligativitatea obținerii vizelor), modificări ce au condus la liberalizarea pieței forței de muncă.</p> <p>Drept urmare, prevederile articolului 43^s se suprapun cu alte modalități de documentare a străinilor în scop de muncă, prevăzute în articolele Capitolului IV¹ și în alte articole ale Legii. Întrucât, ocupațiile incluse în Listă pot fi atât necalificate, cît și</p>
--	---	---

calificate, angajatorul poate opta pentru alte modalități de documentare, precum ar fi în calitate de lucrător înalt calificat sau în calitate de lucrător imigrant.

Astfel, în contextul în care prevederile Legii nr.200/2010 privind regimul străinilor în Republica Moldova oferă noi modalități de documentare a străinilor în scop de muncă, MSMPS consideră că Lista nu mai reprezintă un mecanism actual și eficient de ocupare a forței de muncă și, prin demersul nr .10/667 din 04.02.2019, a solicitat excluderea articolului respectiv din Legea nr.200/2010.

Adițional, menționăm că ineficiența documentării străinilor în baza *Listei ocupațiilor prioritare* a fost menționată și în studiul recent „Studiul pieței muncii din Republica Moldova”, realizat de Agenția de Cooperare Internațională a Germaniei (GIZ) la solicitarea Ministerului Economiei și Infrastructurii și Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale. https://mei.gov.md/sites/default/files/document/attachments/studiu_piata_muncii_md_.pdf.

Ministru

Pavel VOICU